

ja menu ning isegi Metropolitan Opera pidas läbirääkimisi *Tuliingli* lavastamiseks.

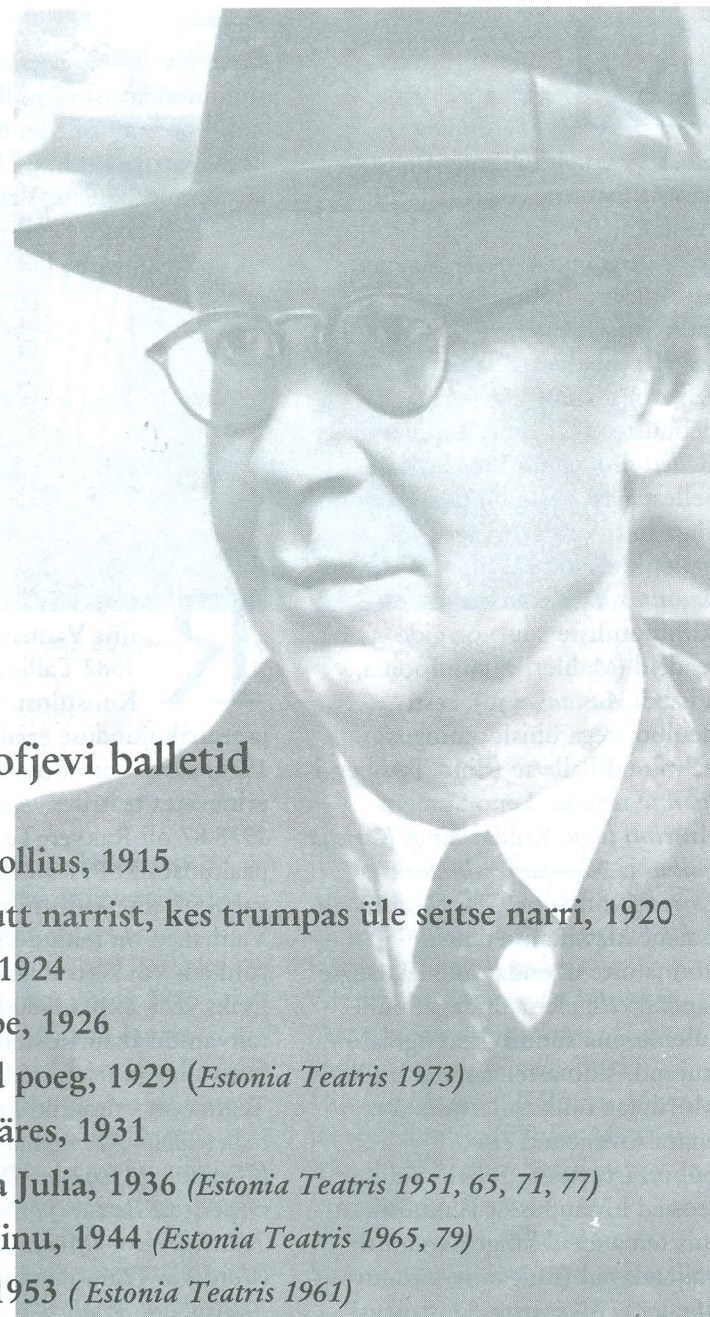
Periood 1932-1936 oli Prokofjevi jaoks suurte muutuste aeg. Tuli otsustada, kas jääda emigrandina võõrsile nagu Stravinski ja Rahmaninov või naaseda jäädavalt kodumaale. 1936. aastal valis ta viimase.

Sel ajal valitses Nõukogude Liidus kriitiline periood. Partei Keskkomitee kehtestas kontrolli kõige üle, mis toimus kultuuris ja andis heliloojatele isegi üldised juhtnöörid muusika loomiseks. Sellega algas vene kunstnike isolatsioon ja lääne heliloojate teoste kõrvaldamine kontserdi-programmidest. Prokofjev kirjutas sel ajal palju lastemuusikat, valmisid tsükkel *Lastemuusika* (12 kerget klaveripala), sümfooniline muinasjutt *Petja ja hunt*, kuid ka balletiliteratuuri tähtne *Romeo ja Julia*. Ta tegi ka kaks reisi Ameerikasse ja kohtus Hollywoodis Sergei Eisensteiniga, kelle ettepanekul kirjutas muusika filmile *Aleksander Nevski*, mille põhjal sündis hiljem samanimeline kantaat.

1941. aasta sõjasündmused tõid muudatusi ka Prokofjevi isiklikku ellu – ta evakueeriti lõunavabariikidesse, kus tutvus Mira Mendelsoniga, kellest sai tema elukaaslane. Sõja ajal olid tal käsil mitu suurt teost: ooperid *Kihlus kloostri* ja *Sõda ja rahu* ning ballett *Tuhkatriinu* (esietendus Moskva Suure Teatris 1945. aastal). Helilooja

tervis aga halvenes ja arstid soovitasid interpreeditegevusest tagasi tõmbuda. V sümfoonia juhatamine teose esiettekandel 1945. aastal Moskvas jäi Prokofjevile viimaseks avalikuks esinemiseks. Elu lõpuaastad veetis Prokofjev Nikolina Goras, lahkudes sealt vaid oma teoste ettekanneteks Moskvas. Kui II maailmasõja ajal oli partei hoiak kultuuri suhtes olnud neutraalne, siis 1948. aastal alustas valitsus uut rünnakut kunstide pihta ning enamuse väljapaistvatest kunstnikest tituleeriti formalistideks, nende hulgas ka Prokofjev.

Viimast korda viibis helilooja kontserdil 1952. aastal oma viimase, VII sümfoonia esiettekandel. Järgmise aasta 5. märtsil Sergei Prokofjev suri (saatuse irooniana ühel päeval Staliniga).

P rokofjevi balletid

Aala ja Lollius, 1915

Muinasjutt narrist, kes trumpas üle seitse narri, 1920

Trapets, 1924

Terashüpe, 1926

Kadunud poeg, 1929 (*Estonia Teatris* 1973)

Dnepri ääres, 1931

Romeo ja Julia, 1936 (*Estonia Teatris* 1951, 65, 71, 77)

Tuhkatriinu, 1944 (*Estonia Teatris* 1965, 79)

Kivilill, 1953 (*Estonia Teatris* 1961)

Mai Murdmaa lõpetas 1956 Tallinna Koreograafiakooli, oli samast aastast Estonia Teatri baleriin. Aastatel 1959-1964 õppis Moskvas teatriinstituudis, peale lõpetamist asus tööle Estonia Teatris ballettmeistrina. 1974. aastast on teatri peaballettmeister. Lavastaja Mai Murdmaa debüütteos oli Eino Tambergi *Ballett-sümfoonia* 1963. aastal. Sellest ajast peale on ta lavastanud väga mitmepalgelisi teoseid: balletiklassikat (Tšaikovski *Uinuv kaunitar*, *Pähklipureja* jt.), sümfooniliste suurvormide seadeid (Mahleri X sümfoonia, Vivaldi *Aastaajad* jt.), eesti heliloojatega ühisloomingus valminud ballette (Eino Tambergi *Joanna tentata*, Lepo Sumera *Anselmi lugu*, Kuldar Singi *Karje ja vaikus* ja *Maarjamaa lunastus*). Koreograafina on Mai Murdmaale omane klassikalise tantsu võimaluste ühendamine kaasaegse tantsukeele elementidega, mille tulemusena sünnib koreograafiline kujund. Viimastel aastatel on Mai Murdmaa oma ballettides üha enam süvenenud elu põhiväärtustesse. Selleks valib ta teoseid kirjandusest ja muusikast, mis tema ideid kõige paremini väljendavad (Bulgakov-Lazarevi *Meister ja Margarita*, Dostojevski-

Pärdi *Kuritöö ja karistus*). Nii on sündinud lavastusi küll kammer-, küll koorimuusikale. Kõrvuti koduteatriga on Mai Murdmaa lavastanud ballette Venemaal, Lätis, Ukrainas, Kesk-Aasias, Soomes, Ungaris, USA-s.

Riina Vanhanen lõpetas 1982 Tallinna Kunstiinstituudi maali ja teatrikujunduse erialal. Alates 1974. aastast on töötanud Eesti erinevates teatrites. Ajavahemikul 1978-87 oli Rakvere Teatri peakunstnik. Praegu tegutseb vabakutselise kunstnikuna. Riina Vanhanen on teinud kujundused rohkem kui 70 teatrilavastusele, lisaks veel tantsupidudele, rahvamuusikaüritustele, festivalide ja telefilmidele. Estonia Teatris on valminud kujundused ballettidele: *Raimonda* (Glazunov), *Bajadeer* (Minkus); ooperitele *Bastien ja Bastienne*, *Teatridirektor* (Mozart), *Maskiball* (Verdi) ja Tõnu Raadiku muusikalile *Puhh*.

Jüri Alperden, Mai Murdmaa, Riina Vanhanen

Jüri Alperden lõpetas 1979 Bruno Luki klaveriklassi ja Roman Matsovi juures dirigeerimise alal Tallinna Konservatooriumi ning 1985 professor Ilja Mussini juures dirigeerimise alal Leningradi Konservatooriumi. Alates aastast 1985 on Jüri Alperden Estonia Teatri dirigent. Ta on juhatanud paljusid väljapaistvaid sümfooniaorkestreid ning andnud kontserte Venemaal, Ungaris, Soomes, Lätis, Rootsis ja mujal. 1988. aastal võitis

Jüri Alperden NSV Liidu dirigentide võistlusel III koha. Ta on juhatanud üle 20 ooperi, balleti ja opereti, nende hulgas on Glazunovi *Raimonda*, Minkuse *Don Quijote*, Singi *Surma ja sünni* laulud, Adami *Giselle*, Bocki *Viiuldaja katusel*, Kálmáni *Mariza*, Rangströmi *Preili Julie*, Mozarti *Võluflööt*, Rossini *Sevilla habemeajaja*, Bartóki *Võlumandariin*, Glucki ja Stockhauseni *Don Juani mäng* jne.

Tuhkatriinu,
1965
Ballettmeister -
Mai Murdmaa
Tuhkatriinu -
Aime Leis

Tuhkatriinu,
1979
Ballettmeister-
lavastaja -
Enn Suve
Tuhkatriinu -
Kaie Kõrb

HENARCO
EHITUS- JA KINNISVARABÜROO

**EHITUS
KINNISVARA
HINDAMINE
ÕIGUSABI
DISAIN**

**Tartu mnt. 16
TALLINN EE0001
Tel./Fax: 422 197**

EESTI ÜHISPANK

Rahvusvaheline pangakaart Eesti Ühispankalt
Telefon 6313686

SINU KINNISVARAFIRMA

tel. 446-306,
444-354
Tallinn
Suur-Karja 13

TALLINNAS ON ALATI ARMASTATUD MUUSIKAT

Estonia teatri- ja kontserdihoone on Eesti 20. s. alguse silmapaistvamaid hooneid, Tallinna uue linnakeskuse dominant. Teatri ehitamisele 1911-1913 A. Lindgreni ja W. Lönni projekti järgi eelnes 1908. a. rahvusvaheline konkurss. Pärast hoone põlemist 1944 aastal korraldati uus konkurss, mille kaht esikohta jagasid E. J. Kuusiku ja N. Kotli projektid. Viimaselt pärineb ka hoone praegune välisilme lahendus.

 TALLINNA PANK
BANK OF TALLINN

Peakontor Pärnu mnt. 10 Tallinn

Alati täpne info
LOVE RAADIO
kultuuriuudistest
(E-R 10 ja 16, L-P 11 ja 16)

Lavastusala juhataja
Dekoratsiooniala juhataja
Kostüümiala juhataja
Jumestusala juhataja
Valgus
Valgustusala juhataja
Rekvisiidiala juhataja
Butafor
Pealavameister

JAAN MIKKEL
KÜLLI ROOT
LEIDA TALLO
ANNE KASTEHEIN
TIIT URVIK
PAAVO PUŠKIN
KARIN LINDMAA
MARIS MERILO
SILVER SIMMER

Kava koostanud Anneli Jaanus
Fotod Harri Rospu